

Literární práce

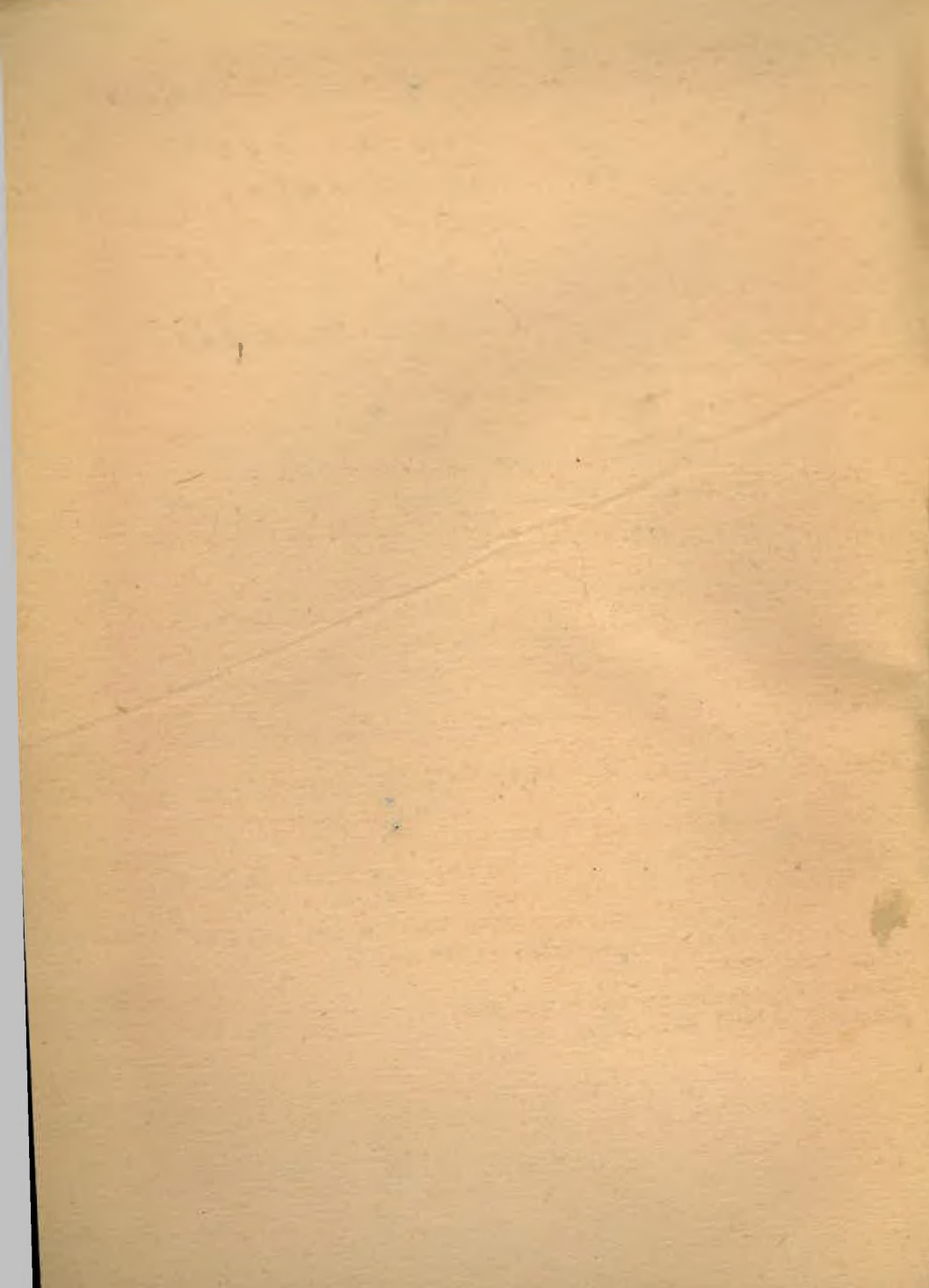
žáků literárně dramatického odboru

Lidové školy umění v Jablonci nad Nisou

z třídy Jany V o b r u b o v é

Ústřední dům lidové umělecké tvořivosti

Praha 1966

**Divadelní scénka pro
dramatický kroužek**

/škol. rok 1963-64 - I. roč./

1. jednání

**/Na bobku sedí Ivana a čte si knihu. Nevnímá okolí.
Kolem projde Hana, otočí se./**

Hana: Já, ahoj Ivo!

/Ivana čte dál./

Ivano! Ahoj!

/Ivana zavře knihu, zamračí se a vstane./

Ivana: Ahoj, co má být?

Hana: /se usměje/ No, že tady tak sedíš! Moc legračně.

A to zrovna před školou.

Ivana: /odsekne/ Do toho ti nic není!

Hana: /spatří knihu, kterou svírá Iva/ Ukáž mi tu knihu!

Ivana: /schová ji za záda/ Neukáži!

**Hana: Co se bojíš? Já se chci jenom podívat, jaká je
to knížka.**

**Ivana: /opatrně ukazuje knihu/ No, to je přece kniha
"Timur a jeho parta."**

Hana: Tu jsem ještě nečetla. Prosím tě, půjčila bys mi ji?

Ivana: Co bys ještě nechtěla? Nejsem půjčovna.

Hana: /se urazí/ Tak já tedy jdu. /Odchází./

Ivana: /ji zadrží za ruku/ Počkej! Kam jdeš? Já bych...

**Hana: Jdu do divadelního kroužku. Poslyš, vždyť ty jsi
také přihlášena. A nebyla jsi tam ani jednou!**

Ivana: No, no, víš, já nemám vůbec čas.

Hana: Jak to?

Ivana: No, musím se starat o sestru.

Hana: O Jitku? No tak já jdu.

Ivana: Nechoď ještě. Hele, já ti tu knížku třeba půjčím.

Hana: Děkuji. /bere si knihu./

Ivana: Slib mi, že tu knížku neumažeš. Ona vlastně, ona není moje. Mám ji vypůjčenou od kamaráda.

Hana: Dám na ni pozor!

Ivana: Ty, Hano, co vy vlastně vůbec děláte v divadelním kroužku?

Hana: Učíme se!

Ivana: A co se učíte?

Hana: Hrát hry, taky básničky...

/na jeviště vběhnou tři dívky: Eva, Dana a Veronika/

Eva: Holky, hele, Hana a Iva!

Dana: Co ty tu děláš?

Veronika: Jdeš do divadelního kroužku?

Ivana: /zakroucí hlavou/ Nemůžu!

Eva: A proč?

Dana: Vždyť ses tam taky přihlásila!

Veronika: Tebe to nezajímá?

Ivana: Co se tak hloupě ptáš? /odchází/

Veronika: Ta se nedá vychovat jinak.

Hana: /se usměje/ Že ne? Musí se na ni mírně.

/Dívky se na sebe podívají/

Eva

Dana Jak to?

Veronika

Hana: Podívejte, půjčila mi knihu. /Ukazuje knihu./

Dana: To není možné.

Eva: Ty lžeš.

Hana: Nelže, půjčila mi ji. Opravdu.

/Na jeviště přijde Jitka, Ivanina sestra./

Jitka: Dobrý den! Neviděli jste Ivanu?

Veronika: Před chvílí tu byla.

Jitka: Kam šla?

Eva: To my samy nevíme.

Dana: Co jí chceš?

Jitka: No, tak, já ji nutně potřebuju. Protože by šla s Petrem hrát kopanou.

Eva: S jakým Petrem?

Jitka: No, s Petrem. To je její nový kamarád. Před týdnem se do našeho domu přistěhoval s rodiči.

Hana: A to se o tebe nestará? Ivana?

Jitka: O mě se nikdo nestará. Ivana má jinou oblibu.

Tak já už jdu. Nazdar. /odchází./

Eva: Dano, kolik je hodin?

Dana: Holky, jsou už tři!

Veronika: Páni, honem, nebo přijdeme do kroužku pozdě!

Všichni odběhnou z jeviště./

2. jednání

/Na jevišti je Ivana, pak přijde Hana/

Hana: Ahoj, Ivano!

Ivana: Ahoj!

Hana: Tady ti nesu knihu "Timur a jeho parta". Byla pěkná. Děkuji. /Podává Ivaně knihu/

Ivana: To si myslím, že je pěkná.

Hana: Na koho tu čekáš?

Ivana: To neřeknu!

Hana: /Ukáže Ivaně loutku/ Hele!

Ivana: /si chce loutku vzít, ale Hana ji schová/

Kde tu loutku koupila? Já si taky takovou koupím.

/Vytahuje z kapsy peníze/ Deset, dvacet, třicet a pět korun a dvacet haléřů. Stačí?

Hana: Tuhle loutku jsem si nekoupila!

Ivana: Jak to?

Hana: Udělaly jsme si je.

Ivana: Loutky. To není možné! Vždyť to ani neumíš.

Hana: Já? Udělali jsme si loutky v divadelním kroužku.

Všichni!

Ivana: A jak?

Hana: No, stačí papír, látka, nůžky, nit, jehla, vata, a...

Ivana: Opravdu? Jenom tohle? Takovou loutku si taky udělám.

Hana: Samá bys to určitě nezvedla.

Ivana: proč? Já umím všechno. Když jednou řeknu, že loutku udělám, tak udělám.

Hana: Moc se nevychláňej! Ale když si tedy myslíš, že ji uděláš, udělej si. Ahoj! /Hana odchází/

Ivana: Na takovou loutku se potřebuje papír, látky, nůžky... /Ivana si všechno zapisuje do zápisníku/

/Na jevišti vstoupí Veronika, Dana, Eva/

Veronika: Ivano, našla tady náhodou Hana?

Ivana: /ukazuje zápisník/ Náhodou šla.

Dana: Je to už dlouho, co šla?

Ivana: Nemí. Asi to je pět minut, co tu byla.

Eva: Tak to není tak daleko.

/Divky odcházejí. Ivana je srdit/

Ivana: Holky! Dělaly jste si taky loutky?

Eva: Dělaly. /Ukazuje Ivaně své loutky/

Dana: Ještě si takové loutky uděláme.

Ivana: Opravdu? A co s nimi budete dělat?

Eva: No, hrát divadlo.

Veronika: Kdybys četla...

Ivana: A co?

Veronika: No, hrát...

Dana: S loutkami, víš?

Ivana: Chodí tam hodně dětí, do toho divadelního kroužku?

Eva: Jenom my! Já, Veronika, Dana, Hana a Jitka.

Ivana: Cože? Jitka chodí s vámi do kroužku?

Dana: A co má být? Vždyť na tom není nic podivného, že s námi chodí a pracuje.

Veronika: Kdybys četla, tak přijď. Budeme hrát novou hru. Musíme už jít.

Dana

Eva Ahoj!

Veronika

Ivana: Ahoj, holky! /Divky odcházejí/

1. jednání

/Na scéně jsou Eva, Dana, Veronika a Hana./

Hana: Holky, to bude pěkné, až si poprvé zahrajeme divadlo!

Eva: No, to bude!

Dana: Ale schází nám ještě Jitka!

Veronika: A co když ji nepustila Ivana.

Hana: To není možné.

Eva: Podívejte, Jitka.

Jitka: /vběhne na scénu/ Trochu jsem se zpozdila. Ivana mě hubovala.

Dana: Za co?

Jitka: Že s vámi chodím do kroužku.

Veronika: My to Ivaně určitě rozmluvíme.

Hana: To ano, Ivana potřebuje domluvit.

/Na scénu přijde Ivana./

Ivana: Ahoj! Hano, pojď sem! Musím ti něco nutného říct.

/Ivana zůstala stát opodál, Hana k ní přijde/

Hana: A co chceš?

Ivana: Prosím tě, dělala jsem si loutku, a ona mi nejde.

Říkalas, že se potřebuje papír. A na co?

Hana: Jsi hloupá. Holky poslouvejte! Ukázala jsem Ivaně svou loutku. Ona si ji chtěla také udělat.

Řekla jsem jí, co se k výrobě potřebuje: papír, látka, nůžky, nitě, vata...

Ivana: Ano, ano, to jsi říkala! Jenže ~~ten~~ papír, co s ním?

Veronika: Tak choď s námi do kroužku, a uvidíš, jak se to dělá.

Ivana: Já, já bych chodila, ale co soudružka učitelka? Vždyť mě vynadá.

Dana: To víš, že ne. Nic ti neudělá.

Hana: Pojď s námi a neboj se!

Eva: Petřebujeme někoho ještě k jedné roli.

Ivana: Opravdu? Mě byste vzaly?

Jitka: Radši ne, ty máš za kamaráda Petra, a my jsme jako nic.

Dana: Takhle to neber, Jitko. Ivano, chceš být s námi nebo ne?

Ivana: Chci!

Veronika: Tak, jsi správná holka!

Eva: Teď pojď s námi!

Ivana: Holky, já mám radost. Vy jste moje zlaté holky!

Hana: Nejdřív si musíš udělat loutku. Jakou chceš.

Ivana: A jak, když to neumím?

Dana: My ti pomůžeme.

Ivana: A nezlobíte se na nás, že jsme posadu?

Veronika: Vůbec ne! Dana řekla, že ti pomůžeme, tak to splníme. /dívký odchází/

4. jednání

/na jevišti jsou Eva a Dana/

Eva: Dana, co myslíš, jak hraje Ivana divadlo?

Dana: Náhodou hraje moc pěkně. Je vidět, že se snaží.

Eva: Jaký měla strach, když jsme ji přivedly k vedoucí. /Na scénu přijdou Ivana, Jitka, Hana a Veronika/

Ivana: Ahoj, holky! Teď jsme už všichni.

Jitka: A co budeme dělat?

Ivana: Ty nevíš? Budeme zkoušet naši hru, protože máme zítra premiéru.

Veronika: Máš pravdu, musíme zkoušet.

Eva: Holky, zkusme si to tady.

Ivana: Věrko a Hano, Eva má pravdu, zkusme si to.

Hana: No dobře, vydejte si loutky.

/Dívky si připravují loutky./

Dana: Začínáme!

/Dívky se připraví na loutkovou scénku. Každá má na ruce navlečenou loutku, Hanáka. Ivana má chlapečka, Jitka holčičku, Hana veverku, Dana medvěda, Veronika lišku, Eva princeznu. Vyprávěný děj současně hrají./

Dana: Byl jednou jeden rozpustilý kluk, a jedna malá holčička, která byla jeho kamarádkou. Chlapeček a holčička si spolu hráli a měli také loutky. Chlapeček měl lištičku a medvídku.

Veronika: Holčička měla veverku a právě dostala novou princeznu. Chlapeček a holčička si chtěli hrát.

Hana: Uviděli lištičku a pustili se s ní do hry. Hledali ji po ouškách, po čumáčku, po bříšku. Najednou kluka napadne, zatahat ji za fousky. Lištička se rozzlobila, a chtěla kluka kousnout, ale holčička rychle vyskočila lišce na ocásek, kluk taky, a liška, jak utíkala, je na ocásku povozila. Nakonec dětem utekla.

Eva: Děti hledají, co by dělaly. V koutě uvidí ležet veverku. Vezmou ji za tlapičky, zvednou, prohlížejí si ji, okukují se všech stran. Šimrají jí na bříšku, prohlížejí jí ocásek. Kluka zase napadne cvrknout ji do ucha. Poprvé, veverka nic, podruhé taky nic, a po třetí se rozzlobila a dětem utekla.

Dana: Děti zase nevědí, co by dělaly. Kluk se rozhlíží na všechny strany, ale holčička najednou spatřila krásnou novou princeznu. Princezna tančí, voní si ke kytičce. Holčička volá chlapečka. Oba jdou k princezně, obdivují se jí, kluk jí prohlíží závoj a najednou jí dá na tvář pusinku. Holčička chce, aby jí dal taky pusinku, aby jí to nebylo líto. Pak se vezmou všichni za ruce, chlapeček zpívá a všichni tančí.

Eva: Veverka a liška to pozorovaly a chtějí si taky s nimi hrát. Jdou k nim, ale děti je nechťejí a odstr-

kují je. Zvířátka jsou pro medvěda, aby jim pomohl.
 Veronika: Medvěd odtáhne na jednu stranu holčičku, na
 druhou kluka a seřadí všechny hračky do řady.
 První je princezna, pak veverka, za ní kluk, liš-
 ka, holčička. Medvěd si stoupne před ně, vede je
 a zpívá:

Buďte dobří kamarádi
 a mějte se všichni rádi!

Všichni:

Už se hádat nebudem,
 budem hodní celý den!

Všichni se dají do pochodu a zpívají:

Už jsme dobří kamarádi
 a máme se všichni rádi,
 už se hádat nebudem,
 budem hodní celý den!

/S posledním veršem se uklánějí a odcházejí s jeviště./

K n i h a

/škol.rok 1964-65 - II. roč./

Skoro všichni lidé
 rádi čtou knihy,
 které mají doma
 anebo si je chtějí
 vypůjčovat do knihoven.
 Já sama jsem vášnivý čtenář.

Procházím se po městě
raději k večeru,
kdy ustává ruch
na hlavních třídách
a zamířím pokaždé ke knihkupectví.
Někdy ve výkladní skříni
jsou nové knihy.
Dívám se zamyšleně na ně
a přemýšlím,
kterou bych si koupila,
kdybych měla dost peněz.
Hádám podle názvu
a ilustrace, jaký děj se v knize
skrývá.
"Kolik knih bych si asi koupila,
kdybych měla hodně peněz?"
ptám se často v duchu,
ale musím se jen smutně usmát.
Hodně knih, to je můj sen.
V našem domě bydlí chlapec,
který knihy nerad čte.
Když k němu přijdu do pokoje,
hrnu se ke knihám,
a obdivuji se jim.
Milan mi je ochotně půjčí,
ale jen na prohlížení.
Na čtení ne.
Jestliže se ho zeptám,
o čem která kniha pojednává,
pokrčí rameny a mrzutě
řekne: "Ale já nevím. Mne to nebaví,
já se o to nezajímám."
Nerad čte, to je jasné.
On má rád moderní hudbu.
Jazz, pig-beat nebo Beatles.

Udělala jsem průzkum u svých kamarádek.
Chodím takhle po městě
a srazíme k antikvariátu.
"Holky, pojďte se podívat na knihy,"
zvu je, ale ony se mi vysmály,
že jsem filosof.
Bývá mi často smutno.
Nikdo mi nerozumí,
nepovídá si se mnou o knihách,
o kterých bych mohla
vykládat celý den.
Kamarádi a kamarádky
se o to nezajímají,
tak tedy nevím, co je má
na tom světě těšit.

Mne vždycky potěší kniha.
Třeba malá, slabá, ale vím, že ji
čtu a poznávám
něco nového, co mohu
uplatnit v životě.
I samo pojmenování
"Kniha" je krásné.
"Kniha, kniha", mohla bych
pořád volat a nikdy se nenasytím.
Protože kniha, to její jméno,
tak pěkně zní.

S p l n ě n ý s e n

/škol. rok 1964-65 - II. roč./

Byla jak kluk.

Hrála si s nimi a sprádala své plány
o věcech jako kluci.

Půjčovali jí kolo
a ona jela jak divoký kůň.

I když si natloukla,
smála se, bolest jí nevadila.
prala se s kluky, hrála
kopanou, nic jí nevadilo,
že je dívčinou.

Jen jedno trápilo ji
od šesti let. Chtěla kolo.
Nové nebo staré, hlavně
že nějaké. Nikdo ji nebral
vázně. Když byla zima,
uklidnila mámu,
že kolo nechce, ale jak
nastalo jaro, prosila o ně.
Až ve třinácti letech
přání splnili jí.

Konečně měla nové modré
lesknoucí se kolo
značky Favorit.

Radostí vykřičela všechno,
nejšťastnější byla ze všech
děvčat.

A nyní projíždí se na něm,
pečuje o ně lépe než kluk.

Přehazovačku jí závidí,
 vždyť to málokdo má.
 Rodiče jen o ni velkou
 starost mají, jaké přání
 dále bude mít.
 Ona ale nic nepřeje si.
 Má své dlouholeté přání
 a s tím je šťastná,
 na co si víc přát.

J e n o m t e n v ý k r e s

/škol. rok 1965-66 - III. roč./

Každý den odcházel ze školy domů s hlavou svěšenou a nikomu se neodvažoval pohlédnout do očí. Ne proto, že by měl špatné známky. Učil se středně. Jen jedna věc ho rmoutila.

Měl rezavé vlasy a v obličeji hnědé pihy. Děti se mu posmívaly: "Tomáši, Zrzáči!" Jednou mu dokonce nabíly. Přišel tenkrát domů celý poškrábaný, zakrvavený a s roztrhanými kalhotami.

Maminka se zděsila a nakonec mu ještě vyhubovala, že si děti nemá všimnout.

"Vždyž za nic nemůžu," řekl jí a chtěl jí vysvětlit, proč ho nemají rády, ale maminka už nic nechtěla slyšet. Určitě by hovořila jinak, kdyby ho viděla. Cítil, že je sám, že ho nikdo nepelituje.

Dovedl se však pobavit. Hrozně rád maloval zvířata, všechno, co kolem sebe viděl, se pokoušel zobrazit na papíru. Koupil si několik čtvrtek, vodové barvy, pastelky a dvě tuše. Chvilí přemýšlel, co by měl nakreslit, ale pak stejně nic neudělal a čtvrtka zůstala prázdná, čistá.

Až jednou, bylo to takhle v lednu před prázdninami, řekla soudružka učitelka celé třídě, že budou kreslit. Každý ať nakreslí výkres, který by vyjádřil novou událost, buď v rodině nebo v ulici, smutek či radost. Žáci se dali do práce a při hodině výtvarné výchovy pečlivě kreslili. Soudružka učitelka procházela mezi lavicemi, tu a tam někomu poradila a pak se zastavila u něho. Překvapeně pohlédla na papír a potom se zeptala: "Tomáši, proč nemaluješ?"

Pomalů se jí díval do hnědých očí. Mlčel. - "Ty nechceš?" ptala se učitelka. Pokrčil rameny a potichu řekl: "Mám doma jeden výkres, chtěl bych vám ho dát."

Učitelka se usmála, pohladila ho po hlavě a souhlasila: "Dobře, Tomáši, přines jej ke mně dnes odpoledne." Ulevilo se mu a sklonil hlavu. Když skončila hodina, řekla soudružka učitelka, že nejlepší práce pošle do NDR, kde bude uspořádána výstava dětských kreseb.

Odpoledne stál u školy a netrpělivě našlapoval ve sněhu. Pevně v ruku svíral veliké desky. Konečně vstoupil do budovy a nesměle zaklepal na dveře kabine-
tu. Otevřely se dveře a v nich se objevila soudružka učitelka. Podal jí desky, ve kterých tak opatroval jediný výkres. Učitelce se velmi líbil. Měl radost. Poprvé někdo cizí ho pochválil. Běžel rychle domů se slzami v očích. Byl šťastný.

Uplynulo několik měsíců a byl červen. Šlo se naposled do školy. Budou prázdniny. Tomáš se těšil je na odpočinek. Kluci mu dají aspoň na nějakou dobu pokoj. Šedá třída zářila bílými košilemi a rudými šátky. Všichni čekali na svou soudružku učitelku. Přišla. Usmívala se. Dala pokyn k sednutí a zamávala velikou žlutou obálkou.

"Jste zvědaví, co to je, že? Vzpomínáte si ještě, kdy jsme malovali obrázky?"

Třída zahlučela. Ano, všichni to dobře věděli.

"Přišel nám z Berlína dopis. Jeden z vás vyhrál a pojedje se o prázdninách podívat natři týdny k moři." Přihlásila se Hanka Černá. "Prosím, kdo to je?" Učitelka se usmívala. "Počkej, Hani. Jeden z vás pojedje ještě s pěti dětmi z naší republiky. Všichni jste nakreslili pěkné obrázky. Nikdo netušil, že se štěstí obrátí k nám na naši školu. Výhra přišla právem. Jeden žák nakreslil krásný výkres: Chlapce s rezatými vlasy, jak stojí u černého koně, hladí ho a vedle stojí děti, které se mu posmívají."

Žáci pohlédli na svého spolužáka s rezatými vlasy. Zrudl a vstal. Učitelka k němu přistoupila a položila na lavici obáček.

"Doufám, že se ti u moře bude líbit. Přeji ti šťastnou cestu a dobrý pobyt."

Když opustil budovu, všechno v něm apívalo. Byl obklopen houfem dětí. Už se mu nešály. Vyprovodily ho domů a nabízely mu benšony.

Pohlédl k oblakům, rozpřáhl ruce a rozběhl se strání dolů k potoku. Ostatní za ním. Nejkrásnější začátek prázdnin! Snad poprvé se tak rozdováděl.

M a l ý a v e l k ý č l o v ě k

/škol. rok 1965-66 - III. roč./

Bývají věci, které jsou malé, ale zato udivující. Lidé, kteří žijí ve velkých městech, si ve spěchu ani nevšimnou, co je kolem. Snad obyčejné vysoké domy, stromy, auta a tramvaje.

Ale tentokrát toho dne plného jara, slunce a vůně si nikdo nevšiml malého baculatého kloučka v krátkých kalhotkách a v modré bundičce. Byl tak mrňavý, že mezi spěchajícími lidmi zapadl a nebylo

ho ani vidět. Pak se ale odtrhl a rozběhl se k jednomu obchodu, kde ve výkladní skříní byly vystaveny hračky.

Stoupal si na špičky, tiskl svůj kulatý nosík ke sklu, otevíral pusu, ale moc toho neviděl, jeho světých vlásků si všiml velký člověk s dlouhými vlasy. Řeklo by se "chuligán". Chvilí pozoroval malého člověka, jak se namáhá a usiluje o to, aby aspoň viděl přes dolení mléčné sklo něco. Třeba auto. Tu ho uchopily čísi ruce a vyzdvihly nad hlavy lidí.

"No tak se podívej," uslyšel mrňavý kluk, jak mu někdo zabroukal do ouška. Ohlédl se, a spatřil člověka s dlouhými vlasy. Objal ho kolem krku, podíval se na hračky a usmíval se. Konečně viděl barevná autíčka, panáky, balóny, panenky a koloběžky.

"Tak co, líbí se ti něco?" zeptal se velký člověk. Malý rozzářeně přikývl: "Ten pásák by se mi líbil." - "Tak až přijdeš domů, řekni tatínkovi, aby ti ho koupil," řekl velký a netušil, jak malému ublížil. Když ho postavil na zem, malý sklopil hlavu. "Já mám maminku. Tatínka nemám. Maminka neměla peníze. Utratila je za dva nanuky."

Velký člověk pochopila, řekl, že se to někdy stává. "Kolik je ti roků?" zeptal se. Malý pohlédl na své prstíky, pak skrčil na levé ruce palec a ukázal čtyři. "To už jsi dost veliký. A jak se jmenuješ?"

"Hádej!" vyhrkl malý, a když velký člověk neuhodl, zasmál se.

"No, Péta." Velký pohladil malého po vláskách. "Tak ahoj, musím už jít," řekl a pomalu odcházel. Malý se za ním rozběhl, ale pak zůstal stát a díval se, jak jde jeho neznámý velký člověk s dlouhými vlasy. Zůstal sám. Vydal se tedy na svou cestu kolem lidí,

kteřé si pozorně prohlížel. "Pěť!" zavolal někdo a když se ohlédl, uviděl velkého člověka. "Pojď, půjďme spolu," řekl velký a podal mu ruku. Tak šli dva. Malý byl šťasten, poskakoval vedle velkého. V nejbližší cukrárně dostal bonbony, čokoládu a smetanu. Potom šli ke kolotočům. Malý se na všech potočil, pohoupal se na houpačce a když toho měl dost, zavedl ho velký člověk do zoologické zahrady. Viděl různé zvířata, porovnal se se malým koníkem. K svačině mu velký koupil teplé párky.

Slunce pomalu zapadalo. Šli zpět kolem obchodu s hračkami. Velký člověk se podíval na hodinky a vešel s malým dovnitř. Za chvíli si malý člověk nesl balíček. Nesl si svou hračku. Byl šťastný. Velký mu udělal radost. Hladil ho, jako by to byl jeho tatínek.

Šli oba vstříc zapadajícímu slunci. Kaluže se leskly a velký člověk s malým odcházeli, držíce se za ruce.

Velký člověk s dlouhými vlasy měl rád děti.

D e j t e m ě n a s t u d i e

/květen 1966 - III. roč./

Ano, je to už tak. Prosím vycházím školu. No - prospěch je takový - ne, víte co? Nebudeme se ptát, jak jsem měla známky.

Dostali jsme za úkol, abychom se my, žáci deváté třídy, rozhodli o svém budoucím povolání. Vypadá to zle. Zdenka a Milena jdou - totiž hlásí se na školu. A já, já bych neměla studovat?

Odpoledne jsem přemýšlela, ale ne a ne se pořádně rozhodnout. V pět hodin ke mě přišla Pavla.

Chtěla jít do kina na Vinnetoua. Samozřejmě, já ihned souhlasila. Ach, jak mě okouzлил náčelník Apačů, moudrý a spravedlivý Vinnetou! Ten herec byl výborný. Hrál skvěle. Ano, už to mám. Bude, prosím, ze mne herečka. A jaká herečka? Určitě musím být slavnou hvězdou a já to dokážu!

Druhý den jsem sháněla všelijaké básně, povídky, a celý večer jsem přednášela a četla a přednášela a četla. Maminka mě nutila, abych si dala na hlavu studený obklad, že mne to přejde. Ale co, to nevím. Asi tou herečkou přece jen nebudu. Ale to nevadí.

Příští den ráno jsem slyšela v rádiu překrásnou píseň v podání Jaromíra Mayera. Ach, ta krása být zpěvačkou!

A už to začalo. Vypůjčila jsem si od Mileny sešit s písničkami a odpoledne, když nikdo nebyl doma, jen náš kocour, počala jsem s výcvikem zpěvu. Kocour vyskočil na knihovničku a žalostně mňoukal. Potom se objevil ve dveřích tatínek a ptař se celý vyděšený, jestli nehoří. Ach, jo!

Při hodině chemie jsem dostala, lidi, jedničku ze zkoušení. Bylo to poprvé, protože jsem jinak kvalitní známku neměla. Rozhodla jsem se, že ze ~~me~~ bude chemik. A jaký chemik! Doma jsem požádala rodiče o zakoupení chemického nářadí. Otec i maminka po dlouhém žalostném nářku svolili. Na druhý den jsme vybuchli. Děla jsem totiž pokus. Maminka musela potom koupit nové záclony. Ale co, člověk se ~~nesmí~~ dát a musí jít za svým životním cílem.

~~Zlana~~ mi poradila, abych začala se sportem. Může prý ze mne být nadějná sportovkyně v gymnastice jako Věra Čáslavská. No, zkusit to mohu. Chci být slavná a chci také cestovat.

Po obědě jsem se zamkla v pokoji a dělala jsem nej-
dříve kotrmelce. Nábytek trpěl, ale byl ze dřeva.
Pak přišly na řadu hvězdy, přemety a ... to byla rána.
Než jsem se nadála, spadla na zem krásná váza, kterou
maminka dobře opatrovala. Dostala ji od nějakého cizince.
Střepy jsem rychle smetla pod skřín. Při druhém přemetu
jsem se octla na gauči a při dalším jsem rozbila okno.

Teď jsem doma. Mám zašitou patu a přemýšlím. Tatka
řekl, že nemám žádné nadání, jen prý nadělám škodu. Ale
já, já se nevzdám, a proto se ptám: Dáte ~~me~~, prosím, na
studie, kde bych nedělala škodu?

~~-----~~

Oldřiška Kroulíková

M e d v í d e k

/škol. rok 1964-65 - I. roč./

Žlutý můj medvídek na stole sedí,
lítostně po pokoji hledí.

Zrak zkalený má, co ~~mu~~ stalo se ?
Stýská se mu po lese?

Snad po mámě, snad po lese,
či snad hrát si chce?
Je sice jen z hadrů a ze slámy,
dvě očka tvoří pouze korály,

a přece je tak živý,
jen ta řeč mu chybí.
Snad i on touží po lásce.
Ví to někdo? Neví.

Od žlutého medvídky
se nikdo nic nedoví,
žlutý ten medvídek je přece
hluchoněmý.

Hana Suchánková

F a n o u š c i

/škol. rok 1965-66 - 7. roč./

Scénka pro dvě děvčata.

Osoby: Hana, Eva.

Na scénu přichází Eva. Jde zamyšleně. Vtom přichází
Hana s rukama v kapsách a kope do něčeho.

Hana: Ahoj, Evo. Kam si to šineš?

Eva: Z divadla. Holka, zpíval Gott!

Hana: Prosím tě, a kolik to stálo?

Eva: Patnáct korun. To si představ, že mám 6 podpisů
od Gotta!

Hana: Co z toho máš? Teda, já bych zbytečně ty peníze

nevyhazovala, stejně ho slyším každý den. A občas je v televizi.

Eva: No a co na tom, to je moje věc, co dělám s penězi. Když se mi líbí a mám ho ráda.

Hana: /vyprskne smíchy/ Prosím tě, co je za něm tak zvláštního. Hesky zpívá, to je fakt.

Eva: Jo, a zpívala Přenosilová, senza.

Hana: Já, proč jsem tam nebyla; a co zpívala?

Eva: Vždyť já říkala, že bys 15 korun nevyhodila.

Hana: No jo, to je něco jiného.

Eva: Gotta bys stejně slyšela. A kam vlastně jdeš?

Hana: Jdu do kina, dávají Perný den.

Eva: To může být hezký, víd?

Hana: To bych řekla, tak jdu na to po čtvrtý. Už

kvůli písničkám.

Eva: /začne vytahovat soubor fotek zpěváků./ Podívej, tady mám ty fotky. Hele, Přenosilová.

Hana: Já, to je senza! Evo, dej mi ji, máš ji dvakrát.

Eva: Já nevím, já jsem ráda, že ji mám.

Hana: To je škoda - já tu mám v kapse taky fotky - Beatles. Jsou přesný, víd?

Eva: Páni, ty máš dlouhé vlasy.

Hana: Přesný, víd?

Eva: Prosím tě, co je na tom přesného, tak dlouhé vlasy se mi nelíbí, že se ti to může líbit.

Hana: A žádnéj se ti nelíbí?

Eva: Ale líbí, až na ty vlasy.

Hana: Radši se o tom nebudeme bavit. A jak to jde ve škole?

Eva: Docela jo, a tobě?

Hana: Teď mě to nebaví. Já nevím, ani to sluníčko mi vadí. Mrknu do knížky a hned ji položím. Ne, prostě mě to přestává bavit.

Eva: Z toho si nic nedělej.

Hana: /pedivá se na hodinky/ Prosím tě, já tady s tebou mluvím a za pět minut začíná kino a já ještě nemám koupenný lístek. Ahoj, Evo!

Eva: Ahoj! Já se tu taky bavím a už jsem měla být dávno doma.

M a l ý s k ř í t e k

/škol. rok 1965-66 - příprava/

Když skřítek ulehne si,
je mrtev, Né, to nesmí se
stát, och, však je člověk
jako já.

Když leží pod bezem,
zdá se mu, že je velký
jako já. Né, to nesmí
se stát.

Když skřítek leze po čtyrech
myslí si: Já jsem pánem.
Né, to nesmí se stát, och, vždyť
je malý jako panenka.

Když usneš, zdá se ti, že jsi
u skřítky. Né, to nesmí se stát.
Když je u tvé postýlky, jsi hodná.
To musí se stát.

M a j í s e r á d í

/Mol. rok 1965-66 - IV. roč./

"Mají se rádi," samozřejmě prohlásila alečna Vomásková a dál klepala koberce. Několik sousedek se na chodníku soustředěně dívalo na zavěšenou dvojici. Celá ulice vysílala kritické pohledy do sad mě a Jardovi. Ty pohledy člověka stravovaly jako malé sousto, i když jsme se je snažili netrápit. Proč se na nás tak dívají? Proč zrovna dnes? Pamatuju si velmi dobře, jak před rokem si nás nikdo nevšímal, když jsme šli spolu do školy nebo s partou stanovat. Najednou je člověku šestnáct, Jardovi bude osmnáct a celý svět se musí dívat, protože se vedem za ruce. Vidět nás mohli vidět jindy. Před měsícem jsem chodila do tanečních a nikomu nepříšlo divné, že nechodím domů sama. No, jen se podívejte, paní Hornová, brzy se budem brát.

Ta ulice je tak dlouhá. Jarde, proč nemluvíš? On možná mluví, ale já ho neslyším. Co mě to vlezlo do hlavy. Přece mne nemůjou vyvést z míry petrhli lidé. Koukají na mě jako na zanečkanu, která předvádí nejnovější model.

Věděla jsem na betem, že za každou záclonou rejdí dvě dychtivé oči a sahají nevyužitá pusa. Za hodinu bude celá ulice přesně infernována o náš oblečení, držení, smích, zamířovaných pohledech. Několik sousedek nám bude tvrdit, že se co nejdříve vezmeme, protože se máme hrozně rádi, to je vidět na první pohled. Ty robustnější a málo romantické matrony prohlásí s jistotou, že mě ten kluk nechá. /Známe dnešní mládež, ne! / Ostatní to řeknou obráceně, tatíci budou mlčet. Kolikrát jsem si říkala, že

si toho nebudu všimnat. Znáš přece lidi z ulice.

Jarda se na mě už delší dobu upřeně díval.

"Proč se tak mračíš!" "Já?" Dokonale jsem se probírala. Byli jsme ve středu města. "Jestli sis nevším, tak jsme právě šli jako budoucí ženich a nevěsta," hrozně se mi chtělo smát, ale neodpustila jsem si otázku: "Máš mě rád, ženichu?"

Nechápavější a udivenější pohled už v životě nevidím.

Stanislav Matulík

P e p í č e k n a k r e s l i l

/škol. rok 1963-64 - I. roč./

jak jedna vrána
potkala zrána
jednoho pána,
jednoho pána.

Nakreslil taky les,
jak k němu utíká pes,
a na druhou stranu
velký ples,

pod to slavička,
a vedle oslička,
který utíká.

Ze oslíkem holčičku,
která nese taštičku
a v ní malou žabičku.

Pak si vzal papír druhý
a na něj nakreslil pruhy
modré jako stuhy.

Nový papír též obrátil
a tam nakreslil,
jak chlapeček růži zalil.

P y š n é h o d i n y

/škol. rok. 1964-65 - II.roč./

Byl jednou jeden domeček a v něm žil stařeček a stařenka. Měli doma všelijaké věci a mezi nimi staré hodiny. Večer, když stařeček a stařenka usnuli, začali si všichni vyprávět. Hrnoce s pokličkami, hodiny se svým klíčkem. A tak to bylo každý večer. Až jednoho rána vzal dědeček hodiny a šel k lakýrníkovi. Ten hodiny nalakoval a vrátil dědečkovi. Ale zapomněl na klíček a ten zůstal rezavý. Když nadešel večer a všichni usnuli, shodily nalakované hodi-

ny rezavý klíček na zem a řekly mu, že by je umazal. Při tom se klíček rozplakal. A všichni klíček těšili a mračili se na pyšné hodiny, které k ránu došly. Ráno chtěl dědeček hodiny natáhnout, ale nenašel klíček. Zavolal na babičku a ta se dala také do hledání. Nic však nenašli. Šel tedy dědeček do města a koupil si budíka a o hodiny se už nestaral. A ty začaly rezavět. Večer se s nimi nikdo nebavil. Hodinám bylo smutno až se rozplakaly. Slzy stíraly lak. Všem bylo hodin líto. I budíku, který si vždy vesele pobroukával. A hodiny všeho začaly litovat. Tu však přišlo ráno. Když dědeček ráno vstal, sáhl o rezavý klíček. Zajímal. Sundal hodiny a běžel k hodinářovi. Ten je promazal, a zalakoval i s klíčkem. Když nadešel večer, omluvíly se hodiny klíčku a všechno zase dobře klapalo. Hrnec si povídal s pokličkami, hodiny a klíček s budíkem. A tím je pohádka konec.

M á m n á p a d

/škol.rok 1964-65 - II. roč./

V jedné ulici na rohu stál starý dům. Jeho tmavá okna svědavě mluvovala na ulici. Za stěnným průjezdem byl veliký dvůr. V rohu dvora bylo plno harampádí: rezavý drát, plíčky, dokonce i stará letovačka. Žili si tam všichni kamarádsky, celý den si vypravovali a v noci spali. Nic je netrápilo. Neměli starostí. Až jednou. Byl večer. Už se chystali spát. Tu vyšla z domu paní s hrncem a hodila ho mezi harampádí, a odešla. Hrnec mlčel. Po chvíli promluvil letovačka a ptala se hrnce, co že je tady, vždyť je ještě nový. Opravdu,

hrnec byl úplně nový, ale jeho dno mělo díru. Všichni ho litovali. Chtěli mu pomoci. Tu pravil drát, že ráno je moudřejší večera, až se teď všichni jdou vyspat. A taky že jo. Ráno řekla štětka, že ví jak na to. Od čeho je tu letovačka a plíšký? Ať mu díru zaletí. "Mám ještě trochu stříbřanky", zvolala plechovka. A pustily se do práce. Letovačka letovala a štětka hrnec natírala stříbřenkou. Tak tak že skončily, neboť se objevil Láda. Když uviděl pěkný hrnec, vzal ho domů, protože se mu hrnec líbil. Jeho maminka v něm vařila polévku a všelijaká dobrá jídla.

Byl rád hrnec,
však pohádka je konec.

N o č n í p o h á d k a

/škol. rok 1965-66 - III. roč./

Ulice jde spát.
Utichá zachocení motorů,
jen občas se objeví světlo reflektorů
a v dále zahouká auto.
Ulice se ponořuje do tmy.
Osvětlují ji jen řady neonových lampiček.
V dáli tmeu tichounce zvoní zvoneček.
Noční pohádka začíná.
Ulice dýchá otevřenými okny,
za nimiž oddychují spáči.
Hodní, mrzouti, možná i rváči.

Je půlnoc, tma zhoustla
a spící ulicí prošel poslední chodec.
Poslední okno se ponořilo do tmy.
Začíná noční pohádka.

U t o p e n ý h r d i n a

/škol.rok 1963-66 - III. roč./

Byli tři a šli se k rybníku koupat. Jenda v červených trenýrkách, špuntík Ivan, svaný tšě Bonifác a Pepík.

"To jsem zvědavý, jestli tam zas bude ten Pražák," začal rozhovor Popík. "Celý den lžít v adankách spálenej na dece a do vody si leze jenom opláchnout nohy." - "To je tedy fakt. A k tomu ještě dělá frajera a hrdinu před malými kluky," řečnil Bonifác a popotahoval nosem. "A třeba neumí ani plavat," smál se Popík. "Já rýslím, že jo," odporoval mu Bonifác a notně zatroubil do kapelníku a dodal: "Mám nějakou rýmu. Hupššíííííí!" - "Fakt, třeba neumí," zastal se kamaráda Jenda, i když se zdálo, že je vůbec neposlouchá a že ho spíše zajímá jeho vlastní stín, jemuž se pokoušel šlápnout na hlavu.

Bližili se k rybníku a dopolední vedro sílilo. Zem byla rozpukaná žárem. Malá písčiná pláž byla plná barov. Ožýval se odtud rámus mnoha tranzistorů a smích dětí, které si hrály v bahně na indiány. Nedaleko od této pláže byl kousek zomě, který vybíhal daleko do vody. Tady se usadila naše trojice. K nim se přidali ještě dva kamarádi. Jirka a blondatěj Jarda. Nedaleko od nich ležel asi o rok starší, tak patnáctiletý chlapec.

Pepík na něj ukázal a potichu řekl: "Hele, měšťátko!" - "Co na něm vidíš," protáhl se Jirka a dlouhými kroky uháněl do vody.

Ben uběhl a rybník se vyprázdnil. Zůstala tu jen naše pětice a Prašek, který ještě četl. Za chvíli zavřel knihu a začal poměrně poserovat chlapce. První si ho všiml Jenda. "O koukáš?" vyštěkl. "Jsem tu na státním území, ne? Můžeš si tu dělat, co chceš," zasmál se Prašek. "Hele, hele, on umí mluvit," podivil se Jirka. "Ale vody se stejně bojí." - "Kdo ti to řekl? Plave rozhodně líp než ty," rozcítil se. "Ha, ha," smíjel se smíchy Jenda. "On prej umí plavat líp než Jirka." A měl čemu se smát, neboť Jirka patřil mezi nejhorší plavce v okolí. "Nevěříte?" pratal Prašek, "tak se koukejte!" Pak se rozběhl k vysoké skále, která se tyčila do velké výšky nad vodou. Všem se zatajil dech. Byl to odvášný kousek, neboť z té skály se báli skočit i přední plavci z okolí, ani Jirka se o to ještě nepokoušel.

Když byl již nahore, bylo na ně vidět, jak se roz-
sýlí. Jakmile to uviděl Jenda, pustil se za ním na
skálu, aby mu ve skoku zabránil, protože již pochopil,
že asi Prašek neumí plavat. Jakmile ho Prašek uviděl,
odrazil se a skočil. Voda vystříkla až na Jendu, který
už stál také na vrcholku.

Všichni napjatě poscrovali vodu, která se už zatím
uklidnila. Ale po Praškovi ani památky. Na břehu se
střhl smutek. Již chtěli běžet pro pomoc, když tu se
ozvalo další mocné plácnutí a Jenda zmizel pod vodou.
Dopadl až na dno a odjel si koleno. Nedbal na bolest a
okamžitě se odrazil. Jakmile se vynořil z vody, protřel
si oči a pátravě se díval na vodu. Hledal nějakou známku
po utopenci. Všichni na břehu mu tom pomáhali. Najednou
se Jenda vynořil a ponořil. Za vteřinku již něco táhl
ke břehu. Pepík mu skočil na pomoc. Společnými silami
pak Praška vytáhli na břeh. Jeho stav nebyl nikte-
rak hrozný. Za čtvrt hodiny byl znovu v pořádku.
Když už šli chlapci domů, řekl vážně Jenda: "O tomhle
nikomu ani muk." Všichni mu to slíbili a kdyby se byl
Pepík udržel, nikdo by nezměl zachránce.

